

In de vertellingen van Marcus wordt gewaarschuwd voor de lange gebeden van de geleerden. Een aantal regels verderop horen we hoe de gaven van de rijken worden geschetst als gratuite en van weinig waarde; zij geven immers 'van hun overvloed'. Heel anders wordt er verhaald over de arme weduwe die het weinige dat ze nog heeft weggeeft. Zij praat niet en redeneert niet ten overstaan van anderen over haar geloof. Zij doet, zij is één met haar geloof, zij leeft uit godsvertrouwen. Zij is een biddende mens.

Ik ben dat ook. Laat het zo zeggen, ik wil dat ook zijn. U kent vast ook van die mensen. Die stralen iets uit. Een bepaalde innerlijke rust, een onafhankelijkheid en vrijheid, een overgave aan het leven zoals het zich aandient zonder er geheel in op te gaan. Ze leven met open handen. Waar halen ze die kracht en wijsheid vandaan? Die rust te midden van de storm? Dat vertrouwen?

'Heer leer ons bidden', vragen de leerlingen aan Jezus in de vertellingen van Lucas. Die vraag ken ik van mijzelf, wat is bidden nu eigenlijk? De vraag wordt mij vaker gesteld: hoe zit het met bidden, hoe bid jij, hoe kan ik bidden? Toen ik die vraag tijdens mijn studie theologie aan een docent stelde kreeg ik als antwoord dat dit het allerintiemste was om over te spreken, intiemer dan te spreken over sexualiteit. Vervolgens kreeg ik geen antwoord. Ik begreep dus uit zijn woorden en vergelijking dat het iets intiems was, voor ieder anders, het denken en het gepieker voorbij. Maar ik bleef achter met mijn verlegenheid en concludeerde dat het nu aan mij was, dat ik dit zelf moest aangaan en uitzoeken. Ook wist ik zeker dat ik niet de enige was die op dit terrein soms geen raad wist.

'Heer leer ons bidden', vroegen de leerlingen aan Jezus in de vertellingen van Lucas.

Monniken kennen de praktijk van het aandachtig lezen van teksten als ingang tot gebed. U was misschien verbaasd om een paar keer dezelfde tekst te horen. Waar is dat voor nodig? Aandachtig lezen betekent dieper tot de tekst doordringen, dicht tegen het verhaal aan kruipen en je oor te luisteren leggen. Totdat je hoort hoe de tekst tot jou spreekt. Al lezend, of al luisterend groeit langzaam maar zeker het gebed. Laten we nu samen proberen om de tekst binnen te gaan.

We zongen net met elkaar 'ik hoorde je hebt mij geroepen'. Wat hoor ik eigenlijk? Wat hoort U? Mij wordt door de woorden heen duidelijk dat we hier zelf ter discussie worden gesteld.

Ben ik de rijke, die geeft vanuit haar overvloed of ben ik de arme weduwe? En wie bent U? Hoe graag ik de arme weduwe zou willen zijn, ik ben haar niet. Ik zou mijzelf wijs kunnen maken dat ik haar ben, maar als ik de tekst nog eens laat klinken en nog eens dan begint het toch te wringen. Heer leer mij bidden, vroegen de leerlingen, en dan vraag ik hier: Mijn God wat is hier de bedoeling, waarom doet deze vrouw dit, tegen beter weten in? Als ik alles deel wat ik heb wat blijft er dan voor en van mij over? Wie ben ik dan nog? De arme vrouw deelt het weinige dat zij heeft, alles zelfs. Zij deelt van haar leven staat er in het Grieks.

Om echt te delen wat ik heb zal ik eerst heel wat zekerheden moeten loslaten en angsten moeten overwinnen. Want ik heb mijzelf hier en daar in een comfortabele positie gemanoeuvreerd en een aantal veilige muren om mijzelf heen gemetseld. Daarin verschil ik niet erg van de rijken die geven van hun overvloed of van de Schriftgeleerden eerder uit het verhaal in mooie gewaden, die zich laten groeten, die op een mooie plek zitten in de synagoge. Bovendien word ik door de snel veranderende en complexe wereld om mij heen constant gevraagd om mijzelf zo neer te zetten. Als een succesvol iemand, die weet wat ze wil en wat ze vindt, die het goed voor elkaar heeft, die zichzelf het liefst in 40 tekens kan omschrijven en steeds weer iets nieuws te zeggen heeft. Als iemand die meetelt, iemand waar je bij zou willen horen, iemand die kan uitdelen.

Tegelijkertijd moet ik dan constant op mijn hoede zijn en bewaken wat ik heb: wat van mij is, welke prestaties ik heb geleverd, waar ik goed in ben, hoe ik mijzelf steeds weer moet presenteren. Ondertussen voelt het onvrij, angstig en afhankelijk.

Ik stel mij voor als de arme weduwe. En ik denk nu niet alleen aan haar armoede en mijn eigen angsten maar ik voel een andere ruimte. Er komen woorden naar boven als kwetsbaarheid, moed, vertrouwen, overgave en onafhankelijkheid. Vrijheid. Dat je wat je hebt op tafel kan leggen ook al zijn het soms maar een paar centen. Zonder dat je nog wat wisselgeld achter de hand houdt. Dat je kunt zeggen: God, zie mij. Ik heb misschien niet veel te bieden, en het is ook niet altijd fraai, maar het heeft wel waarde. Dit heb ik te geven, hier ben ik.

De vraag wordt mij steeds duidelijker. Wie wil ik zijn? Wat heb ik te geven? Welke ruimte moet ik bewaken om vrij te blijven? Want ik ben die arme weduwe misschien niet, maar ik kom haar in de spiegel soms wel tegen. Op momenten dat iemand mijn hulp vraagt en ik zonder te denken handel uit liefde. Op momenten dat ik voel dat ik niets te geven heb maar wel naast iemand probeer te staan. Op momenten dat het niet om mij draait, niet om wat ik doe, wat ik heb, of waar ik bij hoor. Het zijn de momenten wanneer mij een vraag gesteld wordt en ik zonder enige voorwaarde en belangeloos antwoord geef. Op dat soort momenten voel ik verbondenheid en stroomt mijn leven over in een groter leven. Het loslaten van mijn zekerheden voelt dan minder eng, alsof ik steeds minder te verliezen heb. Mijn hart gaat open, ik kan het leven omarmen of misschien wel omarmd worden door het leven. Ik voel mij dan gelukkig en geestelijk rijk. Voor even ben ik de arme vrouw.

Ook schieten mij op dit soort momenten beelden te binnen van mensen die alles hebben verloren- onder wie de zekerheden vandaan zijn geblazen. Die kwetsbaar zijn en toch sterk, ondanks alles. De handen open soms in wanhoop maar ook uit noodzaak. Van momenten dat ik zelf niet anders kan dan mij bloot geven, mijn handen open om te ontvangen.

En dan kan ik als antwoord op de mij gestelde vraag, de vraag die ik gehoord heb, bidden: God, leer mij, leer ons de arme weduwe te zijn. Leer ons steeds meer van onszelf te delen, een stukje verder, de handen open. Niet dicht te houden voor onze borst bang om iets mee te maken of te verliezen, niet de grenzen van het eigen leven en van ons 'ik' te zeer af te bakenen maar ons te richten in gebed en te vertrouwen. Leer ons op adem komen. Leer ons geven.